

Instytut Pamięci Narodowej

<https://ipn.gov.pl/pl/100-bohaterow-na-100-le/104570,Eugeniusz-Robert-Litynski-ur-15-pazdziernika-1892-w-Nizniowie-pow-Tlumacz-zam-wi.html>
07.05.2024, 04:52

Eugeniusz Robert Lityński (ur. 15 października 1892 w Niżniowie, pow. Tłumacz, zam. wiosną 1940 w Charkowie) - podpułkownik piechoty.

Wydałem rozkaz - pisał dowódca XXI Brygady Piechoty gen. ppor. Michał Osikowski - porucznikowi Lityńskiemu o godz. 21 m. 30 [3 czerwca 1920 r.] by natychmiast za wszelką cenę przedarł się do lewej grupy, wstrzymał odwrót i skierował ją na opuszczoną przez nią pozycję. Porucznik Lityński (...) z narażeniem własnego życia pod gradem kul karabinów i karabinów maszynowych zdołał przedrzeć się do lewej kolumny, przebywając przestrzeń dzielącą obie kolumny t.j. 22 km w ciągu 2 godzin, wywiązując się z poruczonego mu zadania. Zaznaczam, że całą noc pomiędzy lewą a prawą kolumną grasowały oddziały bolszewickie, silnie zagrażając lewej kolumnie. (Wniosek na odznaczenie Virtuti Militari, 21 czerwca 1920)

Ukończył gimnazjum w Stanisławowie. Od października 1913 w armii austriackiej, od sierpnia 1914 na froncie wschodnim. Ranny w styczniu 1915 pod Baligrodem. Od maja 1915 na froncie włoskim, gdzie w 1916 dostał się do niewoli. Od listopada 1918 dowódca kompanii w formującym się we Włoszech 2 Pułku im. T. Kościuszki, z którym w styczniu 1919 przybył do Armii Polskiej we Francji, następnie w maju tr. do Polski. Wziął udział w walkach z Ukraińcami, później bolszewikami jako dowódca kompanii, adiutant batalionu i adiutant 47 Pułku Piechoty Strzelców Kresowych. Od stycznia 1921 w dowództwie 20 Dywizji Piechoty w Baranowiczach, następnie w 78 Pułku Piechoty tamże, w sztabie Komendy Obozu Warownego w Brześciu/n Bugiem, ponownie w 78 Pułku Piechoty, w 71 Pułku Piechoty w Zambrowie, w 65 Pułku Piechoty w Grudziądzu. Od 30 stycznia 1930 w 49 Pułku

Eugeniusz Robert Lityński

Piechoty w Kołomyi dowódca kompanii i batalionu. Wybitnie odznaczył się w kampanii 1939 dowodząc I batalionem 49 Pułku Piechoty Strzelców Huculskich. 20 września przebił się do Lwowa. Po kapitulacji miasta przedostał się do Kołomyi, gdzie po kilku dniach został aresztowany przez NKWD. Jeniec obozu w Starobielsku, pogrzebany w Piatichatkach.

Awanse: podporucznik (1915), porucznik (1919), kapitan (1920), major (1931), podpułkownik (2007).

Bibliografia

K. Banaszek, W. Roman, Z. Sawicki, *Kawalerowie Orderu Virtuti Militari w mogiłach katyńskich*, Warszawa 2000, s. 178; J. Kirszak, *Eugeniusz Robert Lityński (1892–1940), ppłk WP, w kampanii polskiej dowódca I batalionu 49. pułku strzelców huculskich 11 Karpackiej Dywizji Piechoty* [w:] *Z dziejów walk o niepodległość*, t. 2, pod red. M. Gałęzowskiego, S. Kalbarczyka, J. Kirszaka, Warszawa 2013, s. 488–494.